

coma nam je naredil gosp. Deu nove orgle z 10 spremeni tako lične in prijetne, da bi jih človek kar vedno poslušal. Kdor jih je še dozdej poskušal, je vsak očitno hvalo izrekel mojstru. Zatoraj smemo Poljanci imenovanega mojstra, ki se je s svojimi ljudmi v cerkvi celi čas spodobno obnašal in orgle dober kup naredil, vsakemu živo priporočiti, ki novih orgel želi. Le samo to še pristavimo, da kdor se za orgle pogodi, naj ne misli, da mu jih bo orglar tudi z barvo prevlekel, in naj se tudi pogodi z njim, koliko časa in koliko pomagačev bo treba o sestavljanji orgelj z živžem oskerbeti; prav bo tudi, da se mu premeni imenujejo, ktere ima narediti. Vendar pa bo to že vsak vedil, da se je treba pred naročbo orgel z dobro izurjenim poznavcom posameznih del orgel posvetovati, da se more v pogodbo postaviti, kakošna more ta ali una reč biti.

Iz Dragatuša na Dolenskem 9. febr. — „Novice“ rade povejo, kaj se je tu in tam posebnega zgodilo, naj tudi od naše horvaške meje povejo nekaj, kar se ne pripeti vsaki dan. — Še ni tri tedne od tega, ko so prišli v neko hišo prosci ali snubači. Prosili so za tanano devojko in jo izprosili. Al, glej žalosti! komaj so snubači odšli, je še tisti večer bolni oče mlade zaročnice dušico izpustil. Mladoženja si prizadeva utešiti siroto nevesto; siromak ni vedil, kaj še njega čaka. Ene dni pred venčanjem namreč tudi njegovega očeta huda bol popade, ga na posteljo hiti in dan poroke še ne mine, mu že leži ljubeznjivi oče mertev na deski. Tako se je spremenilo tudi njemu veselje v bitko žalost, pirovanje v pogrebovanje. Pa to še ni vse. Kmalu potem, ko so oče na večno oči zatisnili, so mu mati sestrico porodili, in tako se je zgodilo na tej ženitbi čudno čudo, da so se vsi svatje razšli: eni trugo delat, drugi jamo kopat, tretji so šli na kerst za kume. Čul sem tudi, da kadar se je ta sedaj pokopani ženinov oče ženil, se je tudi njemu ravno taka primerila kakor sedaj sinu njegovemu. Na piru so bili namreč vsi veseli, in kakor se reče židane volje. Svoje veselje so tudi s streljanjem na znanje dajali, kakor je ta kmetih navada. Umerlega oče, toraj ded našega nesrečnega mladenca, vzame samokres v roke, ga v rokah nekaj suče, pa Bog zna, kako je prišlo, da se je pištola naenkrat sprožila in siromaka tako zadela, da je pri tej priči mertev na tla se zgrudil. Tako so se spremenile in onda popevke v tužno javkanje. Oj Bože mili, čudna so pota tvoje!

A. D. Zagorski.

Iz Kranja 16. febr. J. V. — 14. t. m. smo volili mestne odbornike. Zapisanih volivcov je bilo v 3. razredu 151, v 2. 33, v 1. 39. H volitvi jih je pa le prišlo iz 3. razreda 27, zato ker so se že poprej med seboj pogovorili, ktere može bojo volili; za odbornike so oni izvolili gospoda posestnika: Konr. Loker-ja in J. Jallen-a z 24 glasovi, gosp. Konr. Pleiweis-a, trgovca z 17, in gosp. J. Marenčič-a, trgovca, z 15 glasovi. Volivcov 2. rareda je prišlo 21; največ glasov so dobili: gospod Al. Felner, hišni posestnik 9, gosp. P. Majar, M. Majar, hišna posestnika in T. Lapain, tergovec, vsak 7 glasov. V 1. razredu so od 19 pričujočih volivcov izvoljeni bili gosp. K. Florian, posestnik z 16, gosp. dr. J. Polak, c. kr. advokat z 11, gosp. Fr. Krisper, tergovec in gosp. J. Reš, tehant, z 9 glasovi. Danes popoldne se je snidlo vseh 12 odbornikov in so volili za župana enoglasno gosp. Konr. Loker-ja, za svetovavca pa gosp. J. Jallen-a in dr. Polak-a. In tako je potihnil precejšni hrup, ki ga je nova volitev v našem zlo tihem mestu napravila. Bog daj, da bi na novo izvoljeni gospodje pravi očetje bili kranjskemu mestu!

Iz Ljubljane. Unidan je bila vnovič komisija tukaj, ali bi se ne dale vojaške računске kancelije iz Verone le-sem preseliti; al prostornih sob za kancelije in stanovanj za 130, večidel nižjih uradnikov, se ni našlo, in tako ne bo nič s to preselitvijo v Ljubljano. — Po viharnem besedovanji je bilo v poslednjem zboru naše hranilnice (špar-kase) spet (menda že desetokrat) sklenjeno, uaj se na

hranilnično poslopje zida letos še eno nadstropje, zavoljo Peškotove hiše naj pa se resno v prevdarek vzame, ali bi se v dražbi, ki bo prihodnji mesec, kupila ali ne. Če bo zmiraj taka, utegne naša hranilnica kakor nekdej fides graeca v pregovor priti, da se bo reklo: „nje sklepi pa nobeni sklepi“. Za celó nove in velike stavbe res morebiti ni sedaj pripraven čas; al drugo nadstropje na prvo sedanje hranilnice bi bil vsak dober gospodar že pred 20 leti postavil. — Valovi volitnega gibanja se čedalje višje zaganjajo tudi pri nas; razun dveh velikih odborov napravljajo tudi tergovci svoje skupščine, mali obertniki svoje, uradniki svoje, oficirji svoje in Bog vé, kdo še. To je vse prav lepo in hvale vredno, ako bi možje, ki hrepenijo po „časti“ mestnega odbornika, le tudi svojo vest izprašali, ali jih res blagor mesta kaj več zadeva kakor le to, da radi po gladkem tlaku se sprehajajo in jim svetijo zvečer gazne svetilnice, in ali so tudi za delo v mestnem odboru pripravi? Če bo 10 delavcov, 20 pa kimovcov, ki hodijo v zборе molčat in dremat, ne bo dosti kruha iz take moke. Hvala Bogú, da ima Ljubljana dosti umnih in poštenih mož, ki niso taki kakor nekteri, ki po vsi sili rijejo v mestni odbor in zavolj kterih, če bi vsi Ljubljančani takošni bili, bi bilo kmali več odbornikov kakor nas je prebivavcov v Ljubljani. Jutri dopoldne je prvi dan volitev za volivce 3. razreda; naj nihče, komur je blagor mesta pri sercu, ne zamudi priti volit, in voli saj večidel tako, kakor mu je po „pervem mestjanskem odboru“ priporočano, da se glasovi preveč ne razgubijo in da potem ne pride kaj napčenega na dan. — „Karlovački Viestnik“ pripoveduje v 8. listu, da je unidan občinski ured Banijski poslal po pošti karlovški pismo v Ljubljano pod napisom: „Slavnom c. k. kotarskom uredu u Ljubljani“. Al kmali je to na ljubljansko c. k. kantonsko gosposko napisano pismo priromalo nazaj s popotnico: „Möge eine deutsche Adresse gemacht werden, da diese nicht übersetzt werden kann“. Po tej smešni uzajemnosti (reprocititæet) — pravi „Karl. Viest.“ dobro — bi tudi naše gosposke smele pisma z nemškim jezikom pošiljati nazaj in reči: „Niks frštec; curuk ekspedirt!“

Iz Ljubljane 19. febr. Ravnokar nam je došla prežalostna novica iz Temešvara, da je naš častiti rojak gosp. Mihael Lavrić, svetovavec pri c. k. deželni nad sodnii temešvarski, po dolgi bolezni 13. dan t. m. umerl, še le 43 let star.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja 11. sveč. — Te dni se je veliko govorilo, da je že sklenjeno, kako bo novo deržavno svetovavstvo sestavljeno in kakošni bojo deželni zbori v posameznih deželah. Al danes pravi „Ostd. Post“, da to vse še ni gotovo, ker se ministri še vsak dan o teh zadevah posvetujejo. Gotovo je nek le to, da deželni zbori bojo volili poslance v deržavni zbor, pa ne tako, da bi deželni zbor skupaj volil deržavne svetovavce izmed sebe, ampak poslanci deželnih zborov se bojo pri teh volitvah razverstili tako, da poslanci enega okrožja (Kreis) se bojo zbrali skupaj in za-se volili, poslanci družega okrožja spet skupaj itd., in tako bojo, na priliko, na Českem poslanci českih okrožij volili skupaj za-se, poslanci nemških pa tudi skupaj, na Štajerskem poslanci nemških krajev skupaj, slovenskih pa tudi skupaj itd.

— Gosp. Mažuraniću, predsedniku horv. slav. dikasterija dohajajo od vseh strani zaupne pisma s prošnjo, naj ostane na svojem mestu domovini v blagor.

— Sjajni je bil ples (bal) slovanski 10. dan t. m. v veliki dvorani sofijski: cvetke krasnega spola, slavni možje, s kterimi se ponaša slavenstvo, plemenitniki, ministri, diplomati, visoki oficirji so povzdigovali radost nicojšne veselice, ktere nikdar ne bo pozabil, kdor je priča bil. Vsaka

gospá je pri dohodu dobila ukusno napravljeno mahalce (Fächer), na kateri je bilo vsako pero okinčano z dvema podobicama: odzgor z možkim in žensko v narodni obleki vsakega slovanskega plemena, odzdolej pa s podobo slavnega moža ravno tistega naroda: Preradovičevo, Kačičevo, Peter Petrovičevo, Vodnikovo, Čelakovskovo, Mickievičevo, Kolarovo in Djedickovo. (V Ljubljani prodaja g. Karinger te res prekrasne mahalca po 2 goldinarja.)

— C. kr. ministerstvo je 12. dan t. m. oklicalo, da podpisi na državno posojilo, ki je bilo 18. dan p. m. razpisano, znašajo 91.400 gld. čez razpisanih 30 milijonov. Obligacije tega posojila se bojo po vseh deželah 20. dan t. m. pri ces. kasah začele izdajati.

— „Avstrija“ naznanja, koliko dohodkov je štampelj pretečeno leto državni kasi prinesel: štampelj za pisma in pobotnice (kvitenge) je znesel lani 11 milijonov in 254.979 gold. in 50 kr. (tedaj za 334.787 gold. in 20 kr. več kot predlanskim), štampelj za kvarte 236.690 gold. (tedaj za 36.655 gold. več), štampelj za kolendre ali pratike 134.222 gold. (tedaj za 17.875 gold. več), štampelj za časnike 499.912 gold. 75 kr. (tedaj za 4302 gold. 83 kr. več kot lani); samo štampelj za oklice je donesel 8280 gold. manj memo lanskega leta.

Teržaško 15. febr. Če je res, kar se v „Triester Zeitg.“ danes bere, bo za Istro deželni zbor v Poreču, za Goriško v Gorici; Teržaška županija bo imela pravice deželnega zbora.

Horvaško. Iz Zagreba 14. sveč. Danes se je obhajalo slovesno umestenje velikega župana gospoda Ivana Kukuljević-a Sakcinskoga. Gromoviti „živio“, ki so doneli od vseh strani, so očitno kazali, da je izvoljenec mož po volji naroda. Po povratbi iz cerkve je bil v dvorani županijski najpreje dekret bran, ki ga določuje za velikega župana zagrebskega; potem je govoril presv. škof Kralj in ko je sklenil govor svoj z besedami: „sada mi ne preostaje drugo, nego da vaš presvietli ban gospodine veliki župane! molim, da po starom ustavnem običaju prisegu položiti izvolite“, je položil veliki župan v roke škofove predpisano prisego ter je bil potem po stari šegi trikrat kviško vzdignjen. Sedaj je začel pozdravljaje skupščino govoriti veliki župan tako nadušeno, da je vsem nazočim globoko globoko v serce segel in h koncu govora ni bilo gromovitega „živio“ ne konca ne kraja. Ko je izgovoril željo gorečo, da se Horvati kot narod ustaven, sloboden in nezavisen prijatelji in združji z narodi ustavnimi in slobodoumnimi, posebno z Ogerskim, starim zaveznikom horvaškim, je govoril dalje tako-le: „Mi stojimo na pragu velike močebiti i burne budućnosti — geografični naš polražaj stavlja nas u doticaj s narodi pokretnimi i napredujućimi, a srodna plemena jedne krvi i jednoga jezika upiraju u nas sa svijuh stranah ući svoje, te žele, da im budemo stranom saveznici, stranom izbavitelji. Županija naša s glavnim gradom Zagrebom, močebiti da je uprav ona točka, oko koje se vrti sudbina i bližnja budućnost čitavog plemena našega jugoslavenskog“. Potem je v imenu skupščine odzdravljaj županov pozdrav gosp. Imbro Bušić tudi s pohvalo sprejetim govorom. Gosp. baron Kušlan je zatem z jednodušnim usklikom sprejete predloge skupščini razodel: 1. da se Njih veličanstvo prosi, da se berž deželni zbor skliče in ban po starodavnem običaji inštalira, 2. da se kraljevini horvaški poverne zgodovinska zemlja, da si ji pridruži Dalmacija s kvarnerskimi otoki, Istra do Arse, metliška in novomeška slovenska kantona, 3. da se priderži Medmurje, dokler dež. zbor o tem ne odloči, 4. da se Mažuraniću pošlje pismo udanosti, 5. da se Njih Veličanstvo prosi, da se vsem narodom avstrijskim podeli svobodna ustava. Ob dveh je veliki župan dal sjajni obed, kjer se je nazdravljalo Njih Veličanstvu, banu, velikemu županu, škofu

Štrosmajerju, dr. Ljud. Gaju kakor probuditelju jugoslavenske ideje na Horvaškem, na srečen razvitek trojedne kraljevine, jugoslavenstva, slavenstva v obče, bratom Serbom in bratom v Dalmaciji. (Po „Pozoru.“)

— Iz Reke 12. sveč. Naše mesto z okolico njegovo je po večerajšnjem ukazu v obsedni stan djano. Strast laške stranke je razdražila Rečane, da je bilo zlasti 5. t. m. mesto zelo nepokojno.

Slavonija. Iz Oseka 12. sveč. Županijska skupščina je enoglasno odločila prositi Njih veličanstvo za celokupnost horvaške krone, za združenje Dalmacije, kvarnerskih otokov, Istre do Arse, kranjskega kraja s černomeljskim, metliškim in novomeškim kantonom, za zastopanje Krajine (vojaške granice) na deželnem zboru. Glede Medmurja se ima ban prositi, da ga priderži Horvaškemu, dokler se deželni zbor ne snide in o njem določi.

Ogersko. Iz Pešta 16 sveč. Dvorni kancelar Vay se je poslovil danes od velikih županov, s katerimi se je dva dni, pa bolj privatno, posvetoval. Željo jim je razodeval, naj, ker so Ogri toliko dobili od kralja, mu tudi za to kaj povernejo; naj se ne branijo davkov plačevati in prejšnjih uradnih ne odpravijo, dokler niso nove ustanovljene. Vsi župani so mu svojo udanost zagotovljali, al vsi so tudi rekli, da zoper ogerske postave ne morejo ravnati.

Iz Novega Sada. Rodoljubni gosp. Emil Čakra, vrednik verle „Slovenske“ daroval je 1000 gold. na korist tukajšnjega srbskega gledišča. — To je domoljubje djansko, ne le z besedo. Slava!

Moravsko. Iz Berna 10. febr. Danes je umerl verli domoljub, arhivar dr. Jožef Chytil.

Galicija. Iz Krakova. Kakor „Čas“ pripoveduje, so hudobni ljudje kmete tako premotili, da nekteri res mislijo, da pride spet desetina in tlaka. Taki hudobneži so dandanašnji radi nekteri starokopitneži, katerim je novo svobodneje življenje tern v peti, in zato si prizadevajo zmotnjave delati med ljudstvom, da bi overali napredek ali ga s prekucijami popolnoma zaterli. Da bi pač kmetje take ljudi spoznali! Da ne bo nikjer v našem cesarstvu ne tlake ne desetine nikoli več, je gotovo kot „amen“ v Očenašu; kmetje imajo to pravico v svojih rokah, in grajšaki so tudi tako pametni, da se je ne želijo več nazaj.

Laško. Gaeta se je podala Sardincom; 14. dan t. m. je kralj s kraljico in 100 drugimi svojimi na francozki ladii zapustil svoje kraljestvo — najlepšo deželo celega sveta — in se podal v Teračino, kjer so ga vozovi čakali, ki so ga pod krilom francozkih dragonov peljali v Rim, kamor je došel 15. dan t. m., odkodar se bo čez Terst na Bavarsko podal, kjer je žena njegova, sestra avstrijske cesarice, doma. Sv. oče papež so nesrečnega kralja berž po prihodu obiskali. — Kaj se bo dalje na Laškem godilo, kaže brošura francozka, ki je 15. dan t. m. v Parizu prišla na dan, v kateri skozi usta državnega svetovavca Lagueronniera kovarstvo Napoleonaovo očitno govoré, češ, „da se Laško ne dá misliti brez papeža, pa tudi papež ne brez Laškega; v Rimu bo pustil cesar svoj meč, da varuje sv. Očeta; zvest svoji dvojni dolžnosti, namreč od naroda izvoljeni vladar in najstarejši sin cerkve, ne more rimski kurii žertovati Laškega, pa tudi papeštva ne prekucii.“ Iz tega je očitno, da bojo prišli sedaj hudi dnevi za sv. očeta; al vsegamogočnost božja more podreti vse človeške naklepe!

Angleško. Za slepe ljudi je zdajdel nekdo čerke ali pismenke, ki obstojé le iz 7 prostih znamenj in po različni postavi naznamovajo čerke cele abecede.

Kursi na Dunaji 19. februarja.

5 % metaliki 65 fl. 60 kr.	Ažijo srebra 47 fl. — kr.
Narodno posojilo 76 fl. 90 kr.	Cekini 6 fl. 98 kr.